

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Рішенням приймальної комісії
Національного університету
«Одеська юридична академія»
Голова приймальної комісії

Мінас АРАКЕЛЯН

(протокол № _____ від «28» 03 2025 р.)

ПРОГРАМА

вступного випробування до аспірантури з «Іноземних мов» для здобуття
ступеня доктора філософії зі спеціальностей: В10 «Філософія»;
В11 «Філологія»; С2 «Політологія»; D3 «Менеджмент»; D8 «Право»; F3
«Комп'ютерні науки»; D9 «Міжнародне право» на основі здобутого
освітньо-кваліфікаційного рівня (магістра, спеціаліста)

Одеса – 2025

I. ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1.1. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Вступне випробування з іноземної мови до аспірантури проводиться за екзаменаційними білетами у формі комплексного тесту, який відповідає змісту Постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 “Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)”. Білет складається з трьох завдань:

1. Читання: читання та письмовий переклад українською мовою оригінального тексту загальнонаукового характеру без словника обсягом 1200-1500 друкованих знаків; час виконання завдання – 30 хвилин.

2. Реферування: реферативний виклад у усному вигляді іноземною мовою змісту оригінального тексту загальнонаукового характеру . Обсяг тексту – 1200-1500 друкованих знаків; обсяг реферату іноземною мовою – 200 - 250 слів; час виконання завдання – 30 хвилин.

3. Співбесіда іноземною мовою з наукової проблематики та презентація дослідницьких пропозицій.

1.1.1. Завдання перше: Читання, письмовий переклад оригінального тексту фахової або загальнонаукової тематики. Відповідь передбачає читання вголос 10-12 рядків, переклад фрагмента українською мовою. При цьому здобувач повинен показати своє вміння виконувати оглядове, інформативне і глибинне читання.

1.1.2. Завдання друге: Реферування. Здобувач повинен показати вільне володіння усним мовленням, інтерпретувати загальний зміст та детальну інформацію, вміння логічно і послідовно викладати свої думки та висловлювати свої погляди. (Приклад тексту для перекладу та реферування наведено в Додатку 1).

1.1.3. Завдання третє: Співбесіда іноземною мовою з наукової тематики, пов’язаної з майбутнім дисертаційним дослідженням та презентація дослідницьких пропозицій.

1.2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ НА ЕКЗАМЕНІ

При виставленні оцінки за комплексний письмово-усний екзамен враховується змістовність та ґрунтовність усіх відповідей здобувача на питання екзаменаційного білету: мовна та комунікативна компетентності здобувача. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних питань екзаменаційного білету. Перше завдання (читання, письмовий переклад оригінального тексту фахової або загальнонаукової тематики) оцінюється у 30 балів. Друге завдання (реферування) оцінюється у 30 балів. Третє завдання

(співбесіда іноземною мовою) оцінюється у 40 балів. Максимальна сума балів за комплексний випробування – 100 балів.

“Відмінно” (90-100 балів)

1. *Перше питання.* Повне розуміння тексту, грамотний переклад іншомовного тексту українською мовою. Допускаються 2-3 граматичні або лексичні помилки.

2. *Друге питання.* Вільне володіння монологічним мовленням. Уміння вільно та аргументовано висловлювати свою точку зору за запропонованою ситуацією. Володіння в повному обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 2-3 граматичні або лексичні помилки.

3. *Третє питання.* Уміння використовувати відповідні лексико-граматичні конструкції у запропонованій ситуації.

“Добре” (74-89 балів)

1. *Перше питання.* Достатнє розуміння тексту, цілком прийнятний переклад українською мовою. Допускаються 4-5 помилок.

2. *Друге питання.* Достатньо вільне володіння монологічним мовленням. Уміння висловлювати свою точку зору. Володіння в достатньому обсязі базовим лексичним словником, передбаченим програмою. Допускаються 2-4 граматичні та лексичні помилки.

3. *Третє питання.* Уміння використовувати відповідні лексико-граматичні конструкції у запропонованій ситуації. Допускаються 2-3 мовні помилки.

“Задовільно” (60-73 балів)

1. *Перше питання.* Достатньо точне розуміння тексту, недостатньо адекватний переклад тексту українською мовою.

2. *Друге питання.* Недостатньо вільне володіння монологічним усним та письмовим мовленням. Уміння виділити та достатньо вірно сформулювати основну думку за запропонованою ситуацією. Невміння аргументувати свою точку зору через недостатній словниковий запас. Допускаються 3-5 граматичні та лексичні помилки.

3. *Третє питання.* Невміння використовувати відповідні лексико-граматичні конструкції у запропонованій ситуації. Допускаються 5-6 мовних помилок.

“Незадовільно” (1-59 балів)

1. *Перше питання.* Недостатнє розуміння тексту, неадекватний переклад тексту українською мовою. Більше 7 помилок.

2. *Друге питання.* Невміння виконати завдання за запропонованою ситуацією через недостатній запас слів. Більше 6 мовних помилок.

3. *Третє питання.* Невміння використовувати відповідні лексико-граматичні конструкції у запропонованій ситуації. Більше 6 мовних помилок.

1.3. МОВНИЙ МАТЕРІАЛ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1. Фонетика:

букви, звуки і правила читання;
приголосні;
голосні;
правила читання найголовніших буквосполучень;
наголос;
ритм;
інтонаційні особливості англійського речення;
вимова смислових груп.

2. Морфологія:

Артикль:

неозначений артикль;
означений артикль;
відсутність артикля;

Прийменник;

Іменник:

число;
відмінок;
функції іменника в реченні;

Прикметник;

Числівник:

кількісні числівники;
порядкові числівники;

Займенник;

Дієслово:

особові та неособові форми дієслова;
утворення дієприкметника теперішнього часу;
герундій;
герундій і віддієслівний іменник;
перехідні та неперехідні дієслова;
значення і вживання дієслова *to be*;
значення і вживання дієслова *to do*;
вживання дієслів *shall (should), will (would)*;
модальні дієслова.

Утворення і вживання часів дієслова:

неозначені (або прості) часи;
тривалі часи;
перфектні часи;
наказовий спосіб;
пасивний стан.

Прислівник:

ступені порівняння прислівників;
розряди прислівників;

місце прислівника в реченні.

Сполучник:

словотворення

3. Синтаксис:

Речення:

головні члени речення;

другорядні члени речення;

типи підрядних речень.

порядок слів в англійському реченні;

питальні речення:

загальні запитання;

спеціальні запитання;

запитання до різних членів речення;

альтернативні запитання;

роз'єднувальні запитання.

Приклад тексту для письмового перекладу та усного реферування

The United Kingdom's withdrawal from the EU.

The United Kingdom is set to leave the European Union on 31 January 2020 at midnight (Brussels time). It will no longer be a Member State of the European Union. This is a decision that the EU regrets but respects. The EU and the United Kingdom have conducted intensive negotiations to agree on the terms of the UK's withdrawal and create legal certainty once EU law ceases to apply to the UK. Throughout these negotiations, the European Commission has ensured an inclusive process, with regular meetings of the 27 EU Member States, as well as with the European Parliament and national parliaments.

Additional input from EU consultative bodies and stakeholders has helped the European Commission gather evidence in the process. Unprecedented transparency was ensured throughout, as the European Commission published negotiating documents, and all other relevant documents on its website. The result of the negotiations is the Agreement on the Withdrawal of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland from the European Union and the European Atomic Energy Community. It was today formally signed by the President of the European Council, Charles Michel, and the President of the European Commission, Ursula von der Leyen. Prime Minister Boris Johnson will sign the Agreement today in the United Kingdom. This is one of the last steps in the ratification process of the Withdrawal Agreement, which will be concluded by the Council on 30 January, after the European Parliament's consent on 29 January.

When the United Kingdom leaves the European Union on 31 January 2020, after full ratification of the Withdrawal Agreement, we will enter into the transition period. This time-limited period was agreed as part of the Withdrawal Agreement and will last until at least 31 December 2020. Until then, it will be business as usual for citizens, consumers, businesses, investors, students and researchers in both the EU and the United Kingdom. The United Kingdom will no longer be represented in the EU institutions, agencies, bodies and offices but EU law will still apply in the United Kingdom until the end of the transition period. The EU and the United Kingdom will use these months to agree on a new and fair partnership for the future, based on the Political Declaration agreed between the EU and the United Kingdom in October 2019. The Commission will adopt comprehensive draft negotiating directives on 3 February. It will then be for the General Affairs Council to adopt this mandate. Formal negotiations with the United Kingdom can then begin. As for the structure of the negotiations, this will be agreed between the EU and the United Kingdom.

The Withdrawal Agreement establishes the terms of the United Kingdom's withdrawal from the EU. It ensures that the withdrawal will happen in an orderly manner, and offers legal certainty once the Treaties and EU law will cease to apply to the United Kingdom.

Приклад реферату

The UK's exit from the EU

After months of negotiations, the UK and European Union finally agreed a deal that will define their future relationship, which comes into effect at 23.00 GMT on 31 December.

Both sides agreed to keep many things the same until 31 December 2020, to allow enough time to agree to the terms of a new trade deal.

It was a complex, sometimes bitter negotiation, but they finally agreed a deal on 24 December. The deal contains new rules for how the UK and EU will live, work and trade together.

Under the terms of the deal, that won't change on 1 January, but to be sure that neither side has an unfair advantage, both sides had to agree to some shared rules and standards on workers' rights, as well as many social and environmental regulations.

Also while the UK and EU have agreed to some identical rules now, they don't have to be identical in the future, and if one side takes exception to the changes, they can trigger a dispute.

The 11-month period following the UK's exit from the EU (finishing at the end of 2020) will be a transition period during which time the UK will follow EU rules, to allow leaders to make a deal. The transition (sometimes called the implementation period) will end on 31 December 2020. It cannot be extended beyond that date and until the transition ends – most things will stay the same

Despite many things staying the same the UK will have to leave the EU's political institutions, including the European Parliament and European Commission and others.

Схема дій референта при створенні тексту реферату.

1. Уважно прочитайте текст.
2. Складіть план реферату.
3. Виділіть в тексті найбільш інформативні, комунікативно значущі відрізки. Визначте, які з них увійдуть до вашого реферату.
4. У кожному з відібраних комунікативно значущих відрізків виділіть пропозиції, що містять основну інформацію, при необхідності зробіть в них можливі скорочення або трансформації; якщо основний зміст найбільш інформативних частин тексту першоджерела не виражено чітко в реченні, сформулюйте його самостійно.
5. Об'єднайте отримані фрагменти реферату відповідно до складеного плану і вимог, що пред'являються до обсягу реферату.

Співбесіда англійською мовою з наукової проблематики.

1. Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
2. Чим обумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
3. Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
4. Чи маєте Ви публікації у фахових виданнях та публікації іноземною мовою? Назвіть їх.
5. Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
6. У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
7. Яка була тема Вашої магістерської роботи?
8. Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в ВНЗ?
9. У якій установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?
10. Що входить до Ваших посадових обов'язків?

Зразок екзаменаційного білету
вступного випробування до аспірантури з англійської мови.

Питання 1. Прочитайте та письмово перекладіть українською мовою оригінальний текст.

Текст № 1

Переклад тексту № 1 ...

Питання 2. Реферування прочитаного тексту

Текст №1

Реферат до тексту № 1 ...

Питання 3. Співбесіда англійською мовою з наукової проблематики (без попередньої підготовки).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Сімонок В.П., Кузнецова О.Ю. Legal English: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності «Право». Харків: Право, 2021. 332 с.
2. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П. , Липко І.П. Переклад англomовної юридичної літератури: Навчальний посібник. 4-е видання, виправлене і доповнене. Вінниця: Нова Книга, 2017. 280 с.
3. Hofmann A. H. Scientific Writing and Communication: Papers, Proposals, and Presentations. Oxford University Press, 2013. 726 p.
4. Murphy R. English Grammar in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2019. 328 p.
5. Redman S., Edwards L. English Vocabulary in Use Pre-intermediate and Intermediate / Stuart Redman, Lynda Edwards. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. 264 p.

Додаткова:

1. Буква закону: навчальний посібник з англійської мови для навчання професійного спілкування майбутніх юристів/за ред. Л.М.Черноватого, І.П.Липко. Харків: Право, 2011. 526 с.
2. Практичний курс англійської мови (English for university students) / О.Р. Зарума та ін. Вінниця : Нова книга, 2012. 495 с.
3. Ewer J.R., Latorre G. A Course in Basic Scientific English. Cambridge University Press, 2011. 128 p.
4. Swan M. Oxford English Grammar Course. Intermediate / Michal Swan, Catherine Walter. Oxford: Oxford University Press, 2015. 386 p.
5. Tamzen A. Cambridge English for Scientists. Cambridge University Press, 2012. 128 p.
6. Vocabulary in practice. Liz Driscoll. Cambridge University Press, 2011. 78p.

1.4. МОВНИЙ МАТЕРІАЛ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

1. Фонетика:

букви, звуки і правила читання;
приголосні;
голосні;
правила читання найголовніших буквосполучень;
наголос;
ритм;
інтонаційні особливості німецького речення;
вимова смислових груп.

2. Морфологія:

Артикль:

неозначений артикль;
означений артикль;
відсутність артикля;

Прийменник:

Іменник:

число;
відмінок;
функції іменника в реченні;

Прикметник:

Числівник:

кількісні числівники;
порядкові числівники;

Займенник:

Дієслово:

особові та неособові форми дієслова;
утворення дієприкметника теперішнього часу;
утворення дієприкметника минулого часу;
перехідні та неперехідні дієслова;
значення і вживання дієслова *sein*;
значення і вживання дієслова *haben*;
модальні дієслова.

Утворення і вживання часів дієслова:

прості часи;
складні часи;
наказовий спосіб;
умовний спосіб;
пасивний стан.

Прислівник:

ступені порівняння прислівників;
розряди прислівників;
місце прислівника в реченні.

Сполучник:

Словотворення

3. Синтаксис:

Речення:

головні члени речення;
другорядні члени речення;
типи підрядних речень.

Порядок слів в німецькому реченні;

питальні речення:

загальні запитання;
спеціальні запитання;

Приклад тексту для письмового перекладу та усного реферування***Wozu internationales Recht?***

Die internationalen Völkerrechte gewährleisten, dass die unterzeichnenden Staaten die Menschenrechte einhalten, was eine wichtige Grundlage für die internationale Zusammenarbeit in vielen Bereichen ist. Völkerrechtliche Verträge regeln das internationale Zusammenleben und schaffen gleiche Rechtsnormen für alle. Die dadurch entstehende Rechtssicherheit vereinfacht die Zusammenarbeit. Besonders das Erstellen von neuen Verträgen ist leichter, da sich jeder Staat auf die gleichen geltenden Rechte abstützen kann.

Aktuelle Anwendung der Rechte in der Schweiz

Die Schweiz kennt auf allen drei Verwaltungsebenen (Bund, Kantone und Gemeinden) eigene Gesetze. Bei Widersprüchen gilt immer das höhere Recht, also Bundesrecht vor kantonalem Recht und dieses wiederum vor Gemeinderecht. Welche Ebene für welche Regelungen zuständig ist, steht in der Bundesverfassung. Alle diese nationalen Rechtsordnungen ergeben das Landesrecht. Die völkerrechtlichen Verträge können nicht klar in diese Abstufung eingeteilt werden. Das Mitspracherecht der Bevölkerung beim Beitritt zu einem internationalen Abkommen ist unterschiedliche und an den Inhalt gebunden. Als bekanntes Beispiel gilt die Abstimmung über den EU-Beitritt. Diese wurde notwendig, da der Beitritt zu einer supranationalen Organisation wie der EU dem obligatorischen Referendum untersteht.

Bei Konflikten zwischen Völkerrecht und Schweizer Landesrecht haben nur die zwingenden Völkerrechte Vorrang gegenüber der Bundesverfassung. Artikel 5 Absatz 4 der Schweizerischen Bundesverfassung schreibt dem Bund und den Kantonen vor, das Völkerrecht einzuhalten. Wie bei Konflikten von nicht zwingendem Völkerrecht mit dem Landesrecht vorzugehen ist, wird aber nicht geregelt. Gemäss dem Bund gehe grundsätzlich das Völkerrecht vor, da man nur so das Ausland als Vertragspartner gerecht behandle. Das Bundesgericht hält sich bei seinen Urteilen ebenfalls an diesen Grundsatz, indem jüngere, internationale Staatsverträge älteren Gesetzen des Bundes vorgezogen werden. Es gibt aber auch Entscheide des Bundesgerichts, bei denen das Bundesgesetz über dem Völkerrecht steht. Das ist aber nur dann der Fall, wenn eine Verletzung des Völkerrechts durch das Bundesgesetz bewusst in Kauf genommen wird (Schubert-Praxis) und dabei keine Menschenrechte verletzt werden (PKK-Praxis).

Приклад реферату

Internationale Völkerrechte sichern die Einhaltung der Menschenrechte durch die unterzeichnenden Staaten und bilden eine Basis für internationale Zusammenarbeit. Diese Verträge regeln das Miteinander und schaffen gleiche Rechtsnormen für alle, was die Kooperation erleichtert und die Rechtssicherheit erhöht.

In der Schweiz gibt es auf Bundes-, Kantons- und Gemeindeebene eigene Gesetze. Bei Konflikten gilt das höhere Recht: Bundesrecht vor kantonalem Recht und dieses vor Gemeinderecht. Völkerrechtliche Verträge lassen sich nicht klar einordnen. Das Mitspracherecht der Bevölkerung beim Beitritt zu internationalen Abkommen variiert je nach Inhalt des Abkommens, wie beim EU-Beitritt.

Zwingendes Völkerrecht hat Vorrang vor der Bundesverfassung. Artikel 5 Absatz 4 der Schweizerischen Bundesverfassung verpflichtet zur Einhaltung des Völkerrechts. Bei Konflikten mit nicht zwingendem Völkerrecht geht dieses in der Regel vor. Das Bundesgericht folgt diesem Grundsatz, außer wenn eine bewusste Verletzung des Völkerrechts in Kauf genommen wird und keine Menschenrechte verletzt werden (Schubert-Praxis, PKK-Praxis).

Схема дій референта при створенні тексту реферату

1. Уважно прочитайте текст.
2. Складіть план реферату.
3. Виділіть в тексті найбільш інформативні, комунікативно значущі відрізки. Визначте, які з них увійдуть до вашого реферату.
4. У кожному з відібраних комунікативно значущих відрізків виділіть пропозиції, що містять основну інформацію, при необхідності зробіть в них можливі скорочення або трансформації; якщо основний зміст найбільш інформативних частин тексту першоджерела не виражено чітко в реченні, сформулюйте його самостійно.
5. Об'єднайте отримані фрагменти реферату відповідно до складеного плану і вимог, що пред'являються до обсягу реферату.

Зразок екзаменаційного білету

вступного випробування до аспірантури з німецької мови.

Питання 1. Прочитайте і письмово перекладіть українською мовою оригінальний текст.

Текст № 1

Переклад тексту № 1 ...

Питання 2. Реферування прочитаного тексту

Текст №1

Реферат до тексту № 1 ...

Питання 3. Співбесіда німецькою мовою з наукової проблематики (без попередньої підготовки).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Німецько-український словник юридичних термінів / за заг. Ред. Проф. С. В. Ківалова. МОН України, НУ ОЮА. Одеса: Гельветика, 2016. 576 с.
2. Evans S. Menschen. Arbeitsbuch A1 / Sandra Evans, Angela Pude, Franz Specht. Ismaning: Hueber, 2012. 114 S.
3. Evans S. Menschen. Kursbuch A1 / Sandra Evans, Angela Pude, Franz Specht. Ismaning: Hueber, 2012. 192 S.
4. Habersack C. Menschen. Arbeitsbuch A2 / Charlotte Habersack, Angela Pude, Franz Specht. Ismaning: Hueber, 2013. 213 S.
5. Habersack C. Menschen. Kursbuch A2 / Charlotte Habersack, Angela Pude, Franz Specht. Ismaning: Hueber, 2013. 189 S.
6. Koithan U. Aspekte Neu B1 Plus: Mittelstufe Deutsch. Arbeitsbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag, N. Ochmann. München: Langenscheidt, 2014. 184 S.
7. Koithan U. Aspekte Neu B1 Plus: Mittelstufe Deutsch. Kursbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag, N. Ochmann. München: Langenscheidt, 2014. 191 S.
8. Koithan U. Aspekte Neu B2: Mittelstufe Deutsch. Arbeitsbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag, N. Ochmann. München: Langenscheidt, 2014. 183 S.
9. Koithan U. Aspekte Neu B2 Plus: Mittelstufe Deutsch. Kursbuch / U. Koithan, H. Schmitz, T. Sieber, R. Sonntag, N. Ochmann. München: Langenscheidt, 2014. 200 S.

Додаткова

1. Бориско Наталія, Брунер Каті, Каспар Хене Хільрауд та ін. Навчально-методичний комплекс DUI. Вінниця: «Нова книга», 2009. 452 с.
2. Vielau, Axel. Methodik des kommunikativen Fremdsprachenunterrichts. Berlin: Comelsen, 2010. 274 S.
3. Hueber Verlag. URL: <http://www.hueber.de/sixcms/list.php>
4. Deutsche Welle. URL: <http://www.dw.de/deutsch-lernen/deutschkurse/s-2068>
5. Duden Wörterbuch. URL: <http://www.duden.de/rechtschreibung/deutsch>
6. Juristische Wörterbücher. URL: <http://www.jura.uni-sb.de/internet/Woerterbuecher.html>
7. Justiz-online: Bürgerservice. URL: <http://www.justiz.nrw.de/BS/index.php>

Співбесіда німецькою мовою з наукової проблематики.

1. Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
2. Чим обумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
3. Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
4. Чи маєте Ви публікації у фахових виданнях та публікації іноземною мовою? Назвіть їх.
5. Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
6. У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
7. Яка була тема Вашої магістерської роботи?
8. Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання

в ВНЗ?

9. У якій установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?

10. Що входить до Ваших посадових обов'язків?

1.5. МОВНИЙ МАТЕРІАЛ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

1. Фонетика:

букви, звуки і правила читання;
приголосні;
голосні;
правила читання найголовніших буквосполучень;
наголос;
ритм;
інтонаційні особливості французького речення;

4. Морфологія:

Артикль:

неозначений артикль;
означений артикль;
відсутність артикля;

Прийменник;

Іменник:

число;
відмінок;
функції іменника в реченні;

Прикметник;

Числівник:

кількісні числівники;
порядкові числівники;

Займенник;

Дієслово:

особові та неособові форми дієслова;
утворення дієприкметника теперішнього часу;
утворення дієприкметника минулого часу;
перехідні та неперехідні дієслова;
модальні дієслова.

Утворення і вживання часів дієслова:

прості часи;
складні часи;
наказовий спосіб;
умовний спосіб;
пасивний стан.

Прислівник:

ступені порівняння прислівників;
розряди прислівників;
місце прислівника в реченні.

Сполучник:

Словотворення

5. Синтаксис:

Речення:

головні члени речення;
другорядні члени речення;
типи підрядних речень.

Порядок слів в німецькому реченні;

питальні речення:

загальні запитання;
спеціальні запитання;

Приклад тексту для письмового перекладу та усного реферування

L'enseignement en France

L'enseignement en France est un service public mais ce service n'a pas le monopole de l'enseignement: à côté des établissements scolaires créés par l'Etat, les départements et les communes, et fonctionnant à leurs frais, il existe des établissements privés, ou libres, créés et entretenus par les particuliers, les associations, les organisations confessionnelles, les syndicats professionnels. Le secteur privé est assez important. Les rapports de l'Etat et de l'enseignement privé sont régis par la loi du 31 décembre 1959. Elle implique à la fois une aide financière de l'Etat et un contrôle sur l'enseignement donné. Des contrats individuels pour chaque établissement privé fixent la nature et l'importance de cette aide et de ce contrôle. Cependant la collation des grades et des diplômes reste un monopole d'Etat.

1. L'enseignement du premier degré donné dans les écoles primaires aux enfants de 6 à 11 ans.
2. L'enseignement du second degré donné dans les collèges et les lycées aux adolescents de 11 à 17-18 ans.
3. L'enseignement du troisième degré donné dans les Universités, les Grandes Ecoles et les Instituts universitaires de technologie. Les établissements préscolaires sont des écoles maternelles qui s'occupent des enfants de 2 à 6 ans. Leur fréquentation n'est pas obligatoire. Elles sont ouvertes six heures par jour. Leur programme comprend des exercices sensoriels, manuels, graphiques, physiques et rythmiques; des exercices de langage, d'observation, de vie pratique; une initiation à la lecture, au calcul, au dessin, à la musique; des jeux éducatifs, des récits, des contes. Les établissements du premier degré sont les écoles primaires où l'enseignement dure cinq ans et comprend un cours préparatoire, un cours élémentaire, un cours moyen.
4. L'enseignement primaire élémentaire donne les rudiments d'instruction indispensable à tous. Ses programmes comportent lecture, écriture, étude de la langue française, calcul, histoire et géographie de la France, instruction civique et morale, dessin, chant, éducation physique, travaux manuels ou ménagers. A la sortie des écoles primaires les élèves passent en 6me classe du collège d'enseignement général. Les programmes d'études au collège d'enseignement général comportent l'étude de la langue et de la littérature françaises, des langues vivantes et anciennes, de l'histoire, de la géographie, des mathématiques, des sciences physiques et naturelles. Les élèves restent au collège jusqu'à 15-16 ans après quoi ils reçoivent brevet des collèges et peuvent aller aux centres de formation d'apprentis; aux lycées d'enseignement professionnel; aux lycées d'enseignement général.

Приклад реферату

L'enseignement en France

L'enseignement preschoolaire commence a l'age de 2 ans quand les enfants entrent a l'ecole maternelle. Cette etape n'est pas obligatoire, mais la plupart des parents envoie ces petits dans ces ecoles, qui non seulement laissent les deux parents travailler, mais principalement ils visent a developper l'habilete manuelle de l'enfant, son sens artistique, ses aptitudes a la vie en commun et a le preparer aux apprentissages scolaires.

L'enseignement primaire est obligatoire et commence a l'age de 6 ans. Les enfants entrent a l'ecole elementaire ou ils doivent rester pour cinq ans. Leur objectif principal est l'apprentissage et la consolidation des acquis en calcul, en lecture et en expression ecrite et orale.

Le premier etablissement d'etudes secondaires est le college. Les eleves y restent en principe quatre ans : deux ans pour le cycle d'observation (ce sont les classes de 6-eme et 5-eme); deux ans pour le cycle d'orientation (les classes de 4-eme et 3-eme). A la fin du cycle d'observation, certains eleves quittent le college et entrent au lycee d'enseignement professionnel (LEP) ou dans d'autres etablissements professionnels qui les prepareront a la connaissance d'un metier. A l'age de 16 ans, l'eleve peut quitter le college ou LEP et peut entre les Universités, les Grandes Ecoles et les Instituts universitaires de technologie.

Схема дій референта при створенні тексту реферату

1. Уважно прочитайте текст.
2. Складіть план реферату.
3. Виділіть в тексті найбільш інформативні, комунікативно значущі відрізки. Визначте, які з них увійдуть до вашого реферату.
4. У кожному з відібраних комунікативно значущих відрізків виділіть пропозиції, що містять основну інформацію, при необхідності зробіть в них можливі скорочення або трансформації; якщо основний зміст найбільш інформативних частин тексту першоджерела не виражено чітко в реченні, сформулюйте його самостійно.
5. Об'єднайте отримані фрагменти реферату відповідно до складеного плану і вимог, що пред'являються до обсягу реферату.

Співбесіда французькою мовою з наукової проблематики.

1. Яка тема Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
2. Чим обумовлений вибір теми Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
3. Який напрям Вашого майбутнього дисертаційного дослідження?
4. Чи маєте Ви публікації у фахових виданнях та публікації іноземною мовою? Назвіть їх.
5. Чи брали Ви участь у науковій діяльності до вступу до аспірантури?
6. У яких науково-практичних конференціях Ви брали участь?
7. Яка була тема Вашої магістерської роботи?
8. Якими знаннями, вміннями, навичками Ви оволоділи під час навчання в ВНЗ?
9. У якій установі (організації) Ви працюєте? Яку посаду займаєте?
10. Що входить до Ваших посадових обов'язків?

Зразок екзаменаційного білету

вступного випробування до аспірантури з французької мови.

Питання 1. Прочитайте і письмово перекладіть українською мовою оригінальний текст.

Текст № 1

Переклад тексту № 1 ...

Питання 2. Реферування прочитаного тексту

Текст №1

Реферат до тексту № 1 ...

Питання 3. Співбесіда французькою мовою з наукової проблематики (без попередньої підготовки).

Список рекомендованої літератури

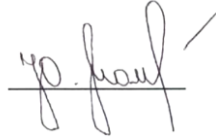
Основна

1. Французько-українській словник юридичних термінів. Одеса: Національний університет "Одеська юридична академія", 2015. 439 с.
2. Girardet J., Gibe C. Echo B 1: méthode de français. Paris : CLE International, 2010. 195 p.
3. Samson C. Amis et compagnie B 1 : méthode de français. Cahier d'activités avec portfolio et tests. Paris : CLE International, 2011. 128 p.

Додаткова

1. Уділова Т.М. Вправи з граматики французької мови (рівень I). Вінниця:НОВА КНГА, 2010.
2. Miquel C., Goliot-Lété A. Vocabulaire Progressif du Français. CLE International/Sejer, 2011.
3. TV5Monde. URL: http://www.tv5.org/TV5Site/enseigner-apprendrefrancais/accueil_apprendre.php – вивчати французьку разом з TV5 MONDE.
4. FRI Savoirs. URL: http://www.rfi.fr/lffr/statiques/accueil_apprendre.asp – RFI навчає французькій мові.
5. Canal Rêve. URL: <http://babelnet.sbg.ac.at/canalreve/regie/> – Canal Rêve, канал французької мови як іноземної

Завідувач кафедри
іноземних мов
к.філол.н, доцент

Юлія ТОМЧАКОВСЬКА